

Etusivu>Sinun oikeutesi>Perusoikeudet>Perusoikeudet Euroopan unionissa

Perusoikeudet Euroopan unionissa

Perusoikeuksien suojelusta vastaavat elimet ja asiaa koskevat EU:n säädökset

Säädökset

Perusoikeuksien suojelu taataan EU:ssa:

kansallisella tasolla – EU-maiden perustuslaillisten järjestelmien avulla

EU:n tasolla – **EU:n perusoikeuskirjalla**.

Perusoikeuskirja:

kokoaa yhteen kaikki oikeudet, jotka ihmisillä on EU:ssa (yksilön oikeudet, kansalaisoikeudet sekä poliittiset, taloudelliset ja sosiaaliset oikeudet)

vahvistaa nämä oikeudet **perusoikeuksiksi**

koskee myös **uudempia oikeuksia**, kuten oikeutta tietosuojaan ja hyvään hallintoon.

Lisätietoja **perusoikeuskirjaa koskevassa sovelluksessa**.

Komissio on laatinut **perusoikeuskirjan täytäntöönpanoa koskevan strategian**.

Perusoikeuskirjassa ei anneta EU:n toimielimille (Euroopan komissiolle) yleistä toimivaltaa puuttua perusoikeuksia koskeviin ongelmiin EU-maissa.

Komissio **voi puuttua ongelmiin vain, jos ne liittyvät EU:n oikeuteen**, eli jos kansallisella tasolla esimerkiksi sovelletaan EU:n oikeutta tavalla, joka on ristiriidassa perusoikeuksien kanssa.

Elimet

Jos perusoikeuksia on loukattu, apua voi saada seuraavilta:

1. EU:n tuomioistuin

Jos yksittäinen henkilö tai organisaatio katsoo **EU:n säädöksen loukkaavan perusoikeuksiaan**, asia voidaan viedä käsiteltäväksi EU:n tuomioistuimeen. EU:n tuomioistuin voi kumota tällaisen säädöksen, jos tietyt edellytykset täyttyvät.

Sen sijaan EU:n tuomioistuimessa **ei voi nostaa kannetta suoraan** yksittäistä henkilöä tai organisaatiota vastaan.

2. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin (Euroopan neuvosto)

Jos katsot, että jokin EU-maa loukkaa **Euroopan ihmisoikeussopimuksella** suojattuja perusoikeuksia, voit viedä asian Euroopan ihmisoikeustuomioistuimeen.

Tarkista, voidaanko asia ottaa käsiteltäväksi tuomioistuimessa

Ihmisoikeustuomioistuin tulkitsee ihmisoikeussopimusta, <https://www.coe.int/en/web/human-rights-convention> joka ei ole EU:n säädös, mutta sitoo silti kaikkia EU-maita.

3. Perusoikeusvirasto

EU:n perusoikeusvirasto tarjoaa perusoikeuksia koskevaa **apua ja asiantuntemusta** EU:n toimielimille ja EU-maiden hallituksille niiden soveltaessa EU:n lainsäädäntöä.

Perusoikeusvirasto kerää ja julkaisee tietoja siitä, miten EU-maat noudattavat perusoikeuksia soveltaessaan EU:n lainsäädäntöä.

Päivitetty viimeksi: 21/10/2019

Tätä sivustoa ylläpitää Euroopan komissio. Sivuston tiedot eivät välttämättä edusta Euroopan komission virallista kantaa. Komissio ei ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. EU:n sivustoihin sovellettavat tekijänoikeussäännöt löytyvät oikeudellisesta huomautuksesta.